

IHKK STRATEEGIA KOOSTAMINE ÜHISTEgevuse TÖÖGRUPI TÖÖ KOKKUVÕTE (4 lehel)

13.märts 2015

Koosolekute toimumise ajad ja kohad

1. koosolek – Anija mõis, Anija vald 16.veebruar 2015
2. koosolek – Raasiku rahvamaja, Raasiku vald, 26.veebruar 2015
3. koosolek – Kuke talu, Kose vald 3.märts 2015

Koosolekul osalejad

Kolmel koosolekul osalesid: Tiina Sergo, Sille Noor, Katti Muru, Guido Trees, Lianne Teder

Kahel koosolekul osalesid: Toomas Mägi, Marge Raja, Andres Õis, Önnela Metsaorg

Ühel koosolekul osalesid: Anne Oruaas, Reet Suurkask, Sandra Suurkask, Hülle Saarts, Helle Vaga, Piret Aavik

Sissejuhatus

Koosolekud toimusid kolmel korral erinevates valdades (Kose, Anija, Raasiku). Töögruppides osalemine ja kaasamõtlemine oli aktiivne – igal koosolekul osales 8-12 inimest. Kõik koosolekud kestsid 3-3,5 tundi. Töö oli üles ehitatud ettekannete ja ajurünnakute vormis, sh. ajurünnakud viidi läbi nii väiksemates gruppides kui ka individuaaltöö vormis.

HETKEOLUKORRA ANALÜÜS

Ülevaade piirkonna vabaühenduste valdkonnast

IHKK tegevuspiirkonnas on kokku registreeritud vabaühendusi 435* (2013.aasta andmed) (*siin ja edaspidi allikas: OÜ Vesterra "IHKK strateegia uuendamise protsessi ettevalmistavad tegevused: väliskeskonna analüüs"), sealhulgas 5 sihtasutust ning 430 mittetulundusühingut, mis on viimase kolme aasta lõikes suurim hulk. Kui 2011.aastal oli piirkonnas vabaühendusi 416* (sh. 8 SA-st), siis 2012.aastal see arv vähenes 406-le* (sh.7 SA-st).

Võrreldes vabaühenduste hulka valdade elanike arvuga võib aimata, et Aegviidus ja Kosel on elanike osalemine vabaühenduste tegemistes pisut aktiivsem (3 vabaühendust 100 elaniku kohta) ning Raasikul ja Anijas veidi madalam (ca 1,9 vabaühendust 100 elaniku kohta). Selline määratlus on muidugi tinglik – täpsema väärtushinnagu saaks anda siis, kui on teada ka vabaühenduste liikmete ja aktiivselt nende tegemistes osalejate hulk (sellised statistilised andmed puuduvad).

Eelmisel programmiperioodil (2010-14) toetati IHKK piirkonnas ühistegevusele suunatud meetmest "Teeme koos" kokku 84 projekti toetuse kogusummas ca 232,6 tuh.€ (allikas: <http://www.idaharju.ee/leader/toetatud-projektid/>).

Eraldatud toetuste kogusumma jagunes valdade lõikes järgnevalt: Raasiku 31%, Kose 30%, Anija 24%, Aegviidu 7%, KOV välistele taotlejatele (sh.IHKK ja HEAK) eraldati perioodi jooksul 8% kogu meetmest eraldatud toetuste hulgast.

Riiklikud ja maakondlikud valdkonnapõhised prioriteedid

Eesti Maaelu Arengukava 2014-2020. Arengukava prioriteet 6: Sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades. Alaprioriteet 6B – “maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine” on peamine valdkond, mis puudutab Leader-lähenemist.

Eesti Regionaalarengu strateegia 2014-2020. Visioonis 2030+ on määratletud, et iga piirkond panustab Eesti kui terviku konkurentsivõime kasvule. Inimestel on igas toimepiirkonnas kättesaadavad mitmekesiseid tegevusi võimaldavad meeldiv elukeskkond. Läbivad põhimõtted riigi regionaalarengu suunamisel ühistegevuse valguses: kohaliku tasandit puudutavad arendusotsused tehakse võimalikult madalal haldustasandil – lähemal kodanikule, tähtsustatakse kodanike vaba initsiatiivi, piirkondade arendustegevuse toetamisel tuleb eelistada arendusprojekte, mis on strateegiliselt kavandatud ning tuginevad kohalike eelduste ja omapära oskuslikule ärakasutamisele, oluline on vähendada haldusüksuste piiride takistavat mõju regioonide arengule.

Harju maakonna arengustrateegia 2025. Maakonna arengustrateegia strateegilised eesmärgid on: Maakonnas elavad inimesed on haritud, teotahtelised ja hoolivad oma elukeskkonnast. Sõltumata inimese elukohast on elanikele tagatud kõik vajalikud teenused võrdse kvaliteediga. Maakonnas on logistika, teenuste ja töökohtade kättesaadavuse seisukohast läbimõeldud ja efektiivne ruumimuster, mis võimaldab elanikel ja ettevõtjatel planeerida oma tegevusi pikaajaliselt ja säästlikult. Visiooni elluviimise üheks eelduseks on seatud piirkondlike tõmbekeskuste kujundamine ja arendamine vähendamaks igapäevast pendelrännet – seda toetab LEADER-lähenemine kodanikualgatuslike aktiviteetide toetamisega.

Valdkonna asjaosaliste arvamus piirkonnas valitsevatest probleemidest

Peamiste probleemidena näevad asjaosalised otsesemalt või kaudsemalt infovahetusega seotud kitsaskohti, ressurside mittepiisavust ning vähest koostööd vabaühenduste vahel. Enim esilekerkinud probleemid on järgmised:

- Valdkonda koordineerivate/juhtivate inimeste vähenenud pädevus (sh. piirkonnaspetsiifilised teadmised/kogemused)
- Vabaühenduste tegevuste kattuvus valdkonniti ja/või ajaliselt
- MTÜ-de vaheline tegelik koostöö on väga puudulik
- MTÜ-d ei ole nähtavad ja nende tegevused on sageli suunatud piiratult (kitsas sihtrühm, liiga spetsiifiline valdkond või väike kaasaatud piirkond)

Valdkonna asjaosaliste ootused perioodist 2014-2020

- Aastaks 2020 on igas vallas tekkinud vallaülene nn. “Bränd-üritus”
- Traditsiooniliste sündmuste teke piirkondades ja IHKK üleselt
- LEADER-i toel on vabaühendused saavutanud sõltumatuse (on jätkusuutlikud tegutsema valdavalt omateenitud vahendite toel)
- Tõusnud on kogukonna teadlikkus, sh. läbitud mitmed asjalikud kriisvaldkonna koolitused
- Tegutsevate/olemasolevate vabaühendused on kestlikumad ja teevad tihedamat koostööd teiste ühenduste, ettevõtete, KOV-de ja objektide valdajatega
- Väikesed kogukonnad on toimivad, kokkuhoidvad ja aktiivsed

ETTEPANEKUD PERIOODIKS 2014-2020 IHKK STRATEEGIA ÜHISTEgevuse MEETME KUJUNDAMISEKS

VISION	IHKK-s on aktiivne, koostööle orienteeritud, kokkuhoidev ja kohalikku ressursi, loodus-, ajaloo- ning kultuuripärandit väärtustav kogukond.
STRATEEGILISED EESMÄRGID	Piirkondades toimuvad kogukonna algatusel ja eestvedamisel kogukonda liitvad traditsioonilised piirideülesed tegevused. Piirkonna elanikud on sotsiaalselt aktiivsed ja orienteeritud koostööle.
SPETSIIFILISED EESMÄRGID – TEGEVUSSUUNAD	<ul style="list-style-type: none">○ Aastaks 2020 on igas vallas vallaülene nn."Bränd-üritus"○ Aastaks 2020 on IHKK üleselt 1-2 traditsioonilist sündmust○ LEADER-i toel on vabaühendused saavutanud majandusliku sõltumatuse (on jätkusuutlikud tegutsema valdavalt omateenitud vahendite toel)○ Vabaühendused on võrgustunud ja toimib reaalne koostöö teiste ühenduste, ettevõtete, KOV-de ja objektide valdajatega
KONKREETSED TEGEVUSED MIDA TOETADA	<ul style="list-style-type: none">○ <u>Suured</u> ühised kultuuri- ja spordiprojektid○ Traditsioonilised ja jätkusuutlikud tegevused (õpime kulude katmiseks raha teenima)○ Ristturundus – kohalike vabaühenduste ja ettevõtete teenuste/toodete kasutamine○ Rahvakultuuri traditsioonide talletamine ja arendamine○ Pärandkultuuri tutvustavad tegevused○ Lastele ja noortele suunatud tegevused koolivaheaegadel○ Tegevused talvisteks videvikutundideks○ Tegevused, millel puuduvad teised rahastusallikad○ Eestvedajate tunnustamine○ Tegevusteks vajalike väikevahendite soetamine○ Põlvkondade vahelist sidusust toetavad tegevused○ Teavituse ja tähistamine
MIDA MITTE TOETADA	<ul style="list-style-type: none">○ Läbnähtavad/varjatud ärilised tegevused○ Teitse programmidega sarnaseid tegevusi○ Jaanituli jms.väikese piirkonna külapeod○ Püsilulud (täpsustuvad PM määruses)○ Toitlustuskulud○ Võistlus- või trennirietus (va.esinemisriietus, mida toetame 1x kollektiivi kohta pogrammeriiodi jooksul)○ Seltsingud ja äriühingud○ Välisreisid
MÕÕDIKUD JA SIHTTASEMED	Seatud eesmärkide saavutamiseks ettepanek hinnata järgnevate mõõdikute ja neile seatud sihttasemete kaudu: <ul style="list-style-type: none">○ Rohkem ühistegevust – piirkonna/vallaüleste ürituste arv (4)○ Loodud ja jätkuvad traditsioonilised üritused – ürituste arv (10)○ Üritustel osaleb rohkem inimesi - osalejate arv○ Koostöö ja suurem kaasatus korraldajate ringi – korraldajate arv○ Noortele suunatud ühistegevused – arv (10)○ Sündmused on avalikult ja rohkem kajastatud (sh.KOV-meedias) – arv
TOETUSE SUURUS	Ettepanek määrata toetuse suuruseks projekti maksumusest 85% (toetuse saaja omaosalus 15%)
PROJEKTI TOETUSE MAKSUMUS	Määrata projekti toetuse miinimum maksumuseks 2 000€

Määrata projekti toetuse maksimum maksumuseks 5 000 € ja kui tegemist on mitme-aastaste tegevuste sarjaga või loodava traditsioonilise üritusega (projektitoetus on suunatud korraga vähemalt 2 üritusele), siis max.määraks 10 000€

**PIIRANGUD JA
NÕUDED TOETUSE
SAAJALE**

- Iga taotleja saab esitada meetme ühte vooru 1 projekti, va.kohalikud omavalitsused, kes võivad esitada ühte vooru 2 projekti
- Motivatsiooni- ja õppereisidele seada suurem omaosaluse määr (näiteks 40% omaosalus)
- Toetuse taotlejal ei tohi taotlemise hetkel olla varasemast perioodist pooleliolevaid LEADER-projekte (eelmise projekti lõpparuanne peab vähemalt olema esitatud IHKK-le)

**PROJEKTIDE
HINDAMIS-
KRITERIUMID JA
NENDE OSAKAALUD**

1. Projekti vajaduse põhjendatus (30 %)
2. Eelarve põhjendatus (20%)
3. Taotleja jätkusuutlikkus (15%)
4. Koostöö (kaasatus) (10-15%)
5. Sihtrühmade selgus (7%)
6. Projekti tehniline korrektsus (5%)
7. Teavitustegevuste olemasolu ja teostatavus (5%)
8. Projektiks vajalikud kooskõlastused (5%)

**MEETMESSE
SUUNATUD
VAHENDID**

Ettepanek: 2014-2020 programmperioodi jooksul suunata ühistegevuse meetmesse 15-20% vahendite kogusummast.

**VAHENDITE
JAGUNEMINE
PROG.PERIOODIL**

Ettepanek vahendite jaotuseks programmperioodil

2016	2017	2018	2019	2020
30%	30%	20%	20%	0

Töögrupi juhi ettepanekud ja märkused:

- Grupijuhi ettepanek: arvestada ühe hindamiskriteeriumina ka projekti vastavust IHKK strateegiale (15-20%)

Kokkuvõtte koostas: töögrupi juht Katti Muru